

מציאת האשה פרק ששי כתובות סמ.

עין משפט נר מצוה

ל א מיי פ"כ מהל'
אבות הלכה א סמג
לאון פא טו"ש א"ש
סמוק קוג ספיף ה:
לח ב טו"ש א"ש ס'
קיד ספיף ז:
לג ג מיי שם הלכה ט
טמנ שם טו"ש ט
ס' קוג ספיף ח:
מ ד מיי שם הל' ו טור
ש"ע שם ספיף ז:
מא ה מיי שם טור ש"ע
ס' ספיף ג:
מב ו מיי שם הלכה ה
טור ש"ע שם ספיף ז:

א) גיטין נה, ב) ג"כ סו, ג)
א) ר"ל (ד) אחריו. יע"ד.

מוסף רש"י

ונטלה עישור נכסים. שום משפט הנטות בעת נגרות או משואן ליעול עשור נכסים עשור נכסות פרנסת מזונות, לנד מה שניזנו מוונות עד אותה שעה (ג'סו נא.). ולא הספיקה שניה לתקן גבנות, שאל נכס, עד שמת הבן. ונפלה כל הירושה לפני שתיק (ס"ח). שניה ויתרה. אצרה עשור נכסים שלה ולא אמרין מניב עשור נכסים כירשא ושאלי יתקנו בזה, דעמלא דקטיט עשור נכסים כדי שמהא ליתא פרנסת משואן והא ליתא טפי אמר ר' אבהו. חגיגה, וכו' מפני שקדמה ז' אצרה ז', גדולה מזו אמר. אחר. שפילו מנכ האל את הנכסים, מוציאין. מיד הלקוחות עשור לפרנסה וע"פ שאין מוציאין למזונות ממשעבד, ואת אפרת שניה ויתרה. מפני שלא הספיקה. ואלה שעשערו ב' אחרים שהא גדולה מזו ולא אמרו שתפקיד ועשוי סתן לפניו תפקיד (ס"ח).

תוספות ר"ד

נדונייתן מנכסיו והלכך א"פ שלא צוה האב על נכסיו מחייבין היתומים לתת להן פרנסתן אבל היבט שצוה האב שלא יתפרנסו מנכסיו הכל לפי צוואתו ואין לנו לחייב את היתומים. תלמי לא היה רב לר' בני חזי האחים ששעברו מהו פ"י שלה לו אגרת שלומים וביני חזי כתב לו האחים שפרנסת ומכרו נכסי אביהן מהו פ"י יוכלין הבנות לטרוף פרנסתן מאותן הלקוחות או לא היה יתיב ר"ח קמיה דר' ואמר מכרו קמבעי ליה או משכנו עד זמן קצוב ולא נכנס לגמרי א"ל מאי נכסא לך מיניה בין מכרו בין משכנו מוציאין לפרנסה ואין מוציאין למזונות פ"י האחים שמכרו נכסים אחר מות אביהן מוציאין מן הלקוחות לפרנסת הבנות משמשה שמת אביהן חוב מוטל עליהן לפרוע פרנסתן ולא כל כמיניהו ומכרו נכסי אביהן שנשתעברו להן משעת מיתת אביהן ואין מוציאין למזונות כדתאין אין מוציאין למזון האשה והבנות מנכסים משועבדים מפני ת"ע שאין לה קצבה אבל פרנסת הבת י"ל קצבה ע"פ דמאי חוב חל דעלמא וטרין ממשעבדי: איתמר מי שמת והיבט ב' בנות וכן קדמה ראשונה שניה ע"פ וכל הספיקה עולה לגבות עד שמת הבן א"י שניה ויתרה פ"י אבהו חלק פרנסתה כיון שפילו לה הנכסים בירושה וליא לגבות פרנסתה עד ג' בנות למזונות ואת אמרת שני

תלה ליה רב לרבי בני חטי. שלח לו אגרת שלומים ותלה שאלה זו בין השיטים: הוה יפזר ר' חייא קמיה. דרבי כשצאת שאלה זו לפניו: א"ל רבי חייא מאי מיבעי דקא מיבעי ליה מכרו או משכנו: דמשמע הכי ומשמע הכי. והוא כשישיב תשובתו יפרש אם שניהם שריע לו או לא (א"ל) יש חילוק ביניהן ומנה

אומר על שניהם: אחד זה ואחד זה אין מוציאין. אחד לפרנסה ואחד למזונות: עד שמת הבן. ונפלה הירושה לפני הנכסות: ויפרי. עשור נכסים ולא אמרין מיטול עשור נכסים תחלה כמו שנטלה זו ואח"כ יתקנו אלא זו שקדמה ונשאלת וכתב על הצת אין לה עשור נכסים שהרי שתיקן שוות זירושא: גדולה מזו. שפילו שיעבדו אחין את הנכסים יפה כח פרנסה לנרוף לקוחות וזו שהנכסים בעין אמרת ויתרה: נימא ליה מאן אמר. אלא לאו שמיע ליה ולא קבלה ומשום הכי לא הדר מהו מהא דשמי צבות וכו': (ועלם לא הוה שמיע ליה מעיקרא וכי שמעה קיבלה וכי אצרה ר' חנינא כבר הוה שמיע ליה וקיבלה ומש"ה לא א"ל מאן אמרה: ושאינו הכס. הא ללא הדר ציה ממאי דאמר שניה ויתרה: משום רווח ציפא. שהרי שכתרה הרבה שנטלת חצי הירושה: יורשם הו"א. עשור נכסים שתקנו לה צמורת ירושה תקינו לה: אין. צלמת לא מנא לסלוקה צוזי ולא צחדא ארעא שאס רועה נוטלת חלקה מכל קרקע וקרקע ואין יכולין להקנות לה חלקה במקום אחד: בעלמא חו"א. ומני לסלוקה צוזי או צחדא ארעא: נימא צינונים ואלא צבועה כו'. אי בעלת חוב דלצא חו"א אינה גובה אלא מן היזבורית ואינה נפרעת אלא צבועה שלא נטלה מנכסים הללו כלום דקיי"ל (גיטין מה): אין נפרעין מנכסי יתומים אלא מן הצבורית ואין נפרעים מהן אלא צבועה ואי בעלת חוב שלהן אין כאן צא ליפרע מנכסי יתומים: רב אשי מת ונת רב סמא צנו צחי"ד) וכשצאת צתו ליפרע נטלה מחלקו של מר צר רב אשי שהיה קיים צינונית שלא צבועה אלמא בעלת חוב דלחי הו"א: ומצריה דרב סמא ויצורים. לפי שבעלת חוב של אצוי היתה אשה אחיה: כי אשה היא ציפא. אשה אחת צלת לפני ר' נחמיה שהיה לה ליעול עשור נכסים צמקומו של רב צר רב הונא וצקשה ממנו לשלוח לו דבר מאתו שישתדל צדינה: אצטרובלא. מושג אמת הרחם כמות שהן ומקרקעי חשיצ להו: מעמלא דציטי. שכירות הצמים ממקרקעי קא אחי: הוה יפזר רב שש קמיה. כשצא חלת לפניו ואיקפד רב הונא על דקרייה הונא צברין: א"ל רב הונא לרב ששת: זיל צימא ליה. צלשון גנאי כאלר אומר לך: וכשמהא. מהיה אס לא תאמר צלשון זה: ענן ענן. מהיכן אתה

אומר לגבותה ממקרקעי או אפילו ממשעבדי ועוד שאלה אחרת השיבני: מאן יפזר צי מרויחא צרישא. מי מיס צצית צלצ צרשא הקרואים כשהיו מסוכזים היה ניכר מסיבתן מי הוא הראש שהגדול מיסך צמטה אחת לראש השולחן ושני לו צמטה אחרת לנמטה הימנו: א"ל מר רבה. אתה רב הונא רבן. ולפיכך אמר לו כך שלא יכעוס עליו על שנטעה שליח צדצר ומראהו פנים שעל כרחו נעשה שליח לך: רבא

תלך ליה רב לרבי בני חטי. פירש ר"ח שאלות הרבה שאלו והיו אגרות תפירות זו לזו וצין אוחס תפירות כמד שאלה זו וצקונטרס פ"י צין השיטין וכן אמר צירושלמי צהנוקין תלי לי ציני טיטיא: משום רווח בירא. יש להסתפק היכא דליכא עשר צבות דליכא רווח צימא מהו: ואישתיק. מכאן רגיל ר"ח כשהיה יושב צדין

ואחד מצעלי דינין מגוס לחצרו ואומר כך וכך תמחייב לי צדין רגיל היה ר"ח לומר שקר אתה דובר כי לא יתחייב שאס אין לו לדיין לומר כך מה היה מוכיח רב מנימוג מדאשתין אממר: מעמלא דביתי. וא"ת היכי דמי אי צשכירות שיצא מן

הצמים פטיטא שפורפת דהא מקרקעי אינשו ואי צשכירות שגבו כבר הני מטלטלי ממש הוה ויש לומר דמייירי שהשכירו הצית לשנה ועמד צו השוכר חצי שנה ואע"כ דצצו תמחייב על מה שעמד צצית גובה וכל חשיצ מטלטלי דשכירות אינה משתלמת אלא לצסוק: ובשמתא דחוי מאן דלא צימא ציה. וא"ת אע"פ שא"ל יהא צרין הפרה כדאמרין צאלו הן הגולין (מסע דף י"א: וס) נדוי על תנאי צרין הפרה מנלן מהיודה דתמיז אס לא צימאמוי אלין וגו' אף על פי שקיים התנאי היו עלממוי מנגולגין צלרון וי"ל דה"מ צדצר שהמנודה מסופק צשעת נדוי אס יתקיים התנאי כי הסס דמאריה וגנני צדילי שמים לא היה יכול לצומרנו והוה כאליו אין תנאי כלל אצל הכא צדידי לקיים התנאי אין צרין הפרה. ר"ח:

למה רוב בירא רב אשי אלא מעתה אשכחה מציאה בעלמא דאיכא רווח בירא הכי נמי דלא יתבינן לה עישור נכסים אמר ליה אנא רווח בירא מהני נכסי קאמינא אמר אמימר בת יורשת הו"א אמר ליה רב אשי לאמימר אילו בעי לסלוקה בוזי הכי נמי דלא מצי לסלוקה אמר ליה אין אי בעי לסלוקה בארעא הכי נמי דלא מצי מסלק לה אמר ליה אין רב אשי אמר בת בעלת חוב הו"א ואף אמימר הדר ביה דאמר רב מנימוג בריה דרב ניחומי הוה קאמינא קמיה דאמימר ואתאי האי איתתא לקמיה דהות קא בעיא עישור נכסים וחזיתה לדעתיה דאי בעי לסלוקה בוזי הוה מסלק לה דשמעי מאחי דהוה קאמרי לה אילו הוה לן זוזי סליקנא בוזי ואישתיק ולא אמר להו ולא מידי והשתא דאמרת בעלת חוב הו"א דאבא או דאחי למאי נפקא מינה למיזבא לבינונית שלא בשבועה ויזבורית בשבועה מאי תא שמע דרבינא אגביה לברתיה דרב סמא בריה דרב אשי הבינונית ושלא בשבועה מכריה דרב סמא בריה דרב אשי זבורית בשבועה צ' שלח ליה רב נחמיה בריה דרב יוסף לרבה בר רב הונא וזמא מנהרדעא כי אתיא הא איתתא לקמך אגבה עישור נכסים אפילו מאיצטרובלא אמר רב אשי כי הוינן בי רב כהנא יהוה מגבינן אפילו מעמלא דביתי שלח ליה רב ענן לרב הונא הונא חברין שלם כי אתיא הא איתתא לקמך אגבה עישור נכסי הוה יתיב רב ששת קמיה אמר ליה זיל אימא ליה ובשמתא יהא מאן דלא אמר ליה ענן ענן ממקרקעי או ממטלטלי ומאן יתיב בי מרויחא ברישא אול רב ששת לקמיה דרב ענן אמר ליה מר רבה ורב הונא רביה דרבה ושמותי שמית מאן דלא אמר ליה ואי לאו דשמית ליה הוה קאמינא ענן ענן ממקרקעי או ממטלטלי ומאן יתיב בי מרויחא ברישא אול רב ענן לקמיה דמר עוקבא א"ל חזי מר היכי שלח ליה רב הונא ענן ענן ועוד מרויחא שלח ליה א"ל דיענא מאי ניהא א"ל אימא לי איזי

תוספות ר"ד (המשך)
והשתא דאיננהו קמה אמרת ויתרה וקס"ד דרעמא דר"י הוה דכין שוכנו הנכסים בירושה דין הירוש כדן הלקוח דין וכמו שאינה גובה מן הלקוחות כן אינה גובה מן הירושין ואם מתו הבנים אין הבנות גובות מירושין וכשיו אחרן בעצמן וירשת את אחיהן אין זון גובה על זו ומשה"א א"ל גדולה מזו אמרו שאף מן הלקוחות הוא גובה וכ"ש מן הירושין ואהדר ליה ברי" ש"ה דאיכא ירושה בתי" פ"י שהניג ביה ריח מן הנכסים האלה לירש חציצ טעמא דפרנסת הוה כדאמר שאנו אומרים דעתי של אב ואינו שחתבוהו בתו והשתא דאית לה חילוקא בכסיו אין רצונו שטול פרנסתה שהרי יש לה ואינה מנכה אבל לעולם גובה מן הלקוחות בין מירשי האחים אם מתו: א"ל רב יומר לר"א אלא בעלמא דאיכא ירוח בירא ה"ל דלא יתבינן לה ע"פ א"ל ירוח בירא מהני נכסי קאמינא. ופסקי רבואתא ה"ל כ"ר"י משום דר"א מרחן למילתי ובירושלמי פסק הלכה כ"ח: אמר אמימר בת יורשת הו"א פ"י ע"פ שהתקנו לה חכמים ברתות יורשה תקנו לה א"ל ר"א אילו בעי לסלוקי בוזי ה"ל דלא מצי לסלוקה א"ל אין אי בעי בחזא ארעא ארעא דלא מצי מסלקן א"ל אין ור"א אמר בת ב"ח הו"א ואף אמימר הדר ביה למימר כ"ר אשי דבעלת חוב היא ומצי לסלוקי בין בוזי בין בחזא ארעא וכך ה"ל. ובענין והשתא דאמר בע"ח הו"א דאבא או דאחי פ"י האין הטילו חכמים חוב זה על היתומים כאלו לפרוע חוב אביהם או לפרוע חובם למינ"י לבינונית ושלא בשבועה ויזבורית ובשבועה פ"י א"ב בע"ח דאבא לא גביא אלא מביבורית ובשבועה דלא אפשש צריי כדן הבא ליפרע מנכסי יתומים ואי בע"ח דאחי היא גביא מנייהו צינונית ושלא שייבחו כדן בע"ח דידתו ת"ש דרבינא אגביה לברתיה דר"א א"ל מר ב"ר"א זבורית ובשבועה ש"מ בע"ח דאחי היא פ"י

ב) צ"ל ממר צריה דר"א צינונית ועל צבועה מנכיה דרב סמא צריה דר"א ויצורית צבועה וכו'.